

Közösségen belüli távértékesítés - az OSS-rendszer rövid összefoglalója

2021. július 1-jétől hatályos az e-kereskedelemmel kapcsolatos új áfa-szabályozás. A módosítás értelmében a közösség tagállamaiba történő távértékesítéshez kapcsolódó adóbevallási- és adóbefizetési kötelezettség teljesítéséhez elegendő az OSS-rendszerbe történő regisztráció, jelentős adminisztrációs teherrel mentesítve az adóalanyokat. Összefoglalónkban a közösségi távértékesítés definiálását követően az adózók nagyobb körét érintő témaként kitérünk OSS-rendszer rövid ismertetésére, majd példán keresztül bemutatjuk a kis volumenben (táv)értékesítő adózók számára releváns szabályokat is.

Közösségen belüli távértékesítés definiálása

Az egységes uniós áfaszabályozás, továbbá a magyar Áfa törvény is megkülönbözteti az import távértékesítést a közösségen belüli távértékesítéstől.

Közösségi távértékesítés alatt azt értjük,

- ahol a végrehajtott **(1) termékértékesítés** keretében **(2) a vevő nem tekinthető adóalany**nak, (jellemzően magánszemélyek), mivel a távértékesítés szabályai alapvetően **B2C és nem B2B relációban** alkalmazandóak,
- amikor a termék **(3) kikerül az egyik tagállamból és azt az eladó másik tagállamba fuvarozza/fuvaroztatja,**
- továbbá az értékesített termék – a törvényi kereteknek megfelelően – **(4) nem lehet „különleges rendeltetésű” termék:** új közlekedési eszköz, vagy fel- vagy összeszerelés tárgyául szolgáló termék.

Távértékesítés feltételei

Első lépésként meg kell tehát vizsgálnunk, hogy megvalósulnak-e a távértékesítésre vonatkozó feltételek, hiszen csak valamennyi feltétel teljesülése esetén válik alkalmazhatóvá az Áfa tv. által előírt speciális szabályozás.

Feltétel (1): Termékértékesítés - A távértékesítés esetében csak és kizárólag termékértékesítésről beszélhetünk, így valamennyi egyéb feltétel teljesülése esetén sem beszélhetünk szolgáltatás nyújtása esetén távértékesítésről.

Feltétel (2): Vevő nem adóalany státusza – A távértékesítés esetében a vevő nem adóalany, vagy kizárólag olyan adóalany vagy nem adóalany jogi személy, aki termékbeszerzésének vonatkozásában végső felhasználónak/fogyasztónak tekinthető.

Feltétel (3): Fuvarozás feltételei - Feltétel továbbra is, hogy az **eladónak kell intéznie a fuvarozást**. A módosított jogszabály pontosítja, hogy a fuvarozás akár az értékesítő közvetett részvételével is történhet, azaz pl.:

- alvállalkozót bízhat meg az értékesítendő termék elfuvarozásával,
- a termék fuvarozását harmadik fél végezheti azzal, hogy a felelősség részben vagy egészben továbbra is az eladót illeti meg,
- vagy, ha az értékesítő fél számlazza ki és kapja meg a fuvardíjat, majd azt a fuvarozó partnernek továbbítja.

A távértékesítés esetében tehát amennyiben az eladó közvetlen/közvetett szerepe a termék feladásában, fuvarozásában bármilyen módon igazolható, úgy a távértékesítésnek való minősítés ezen feltételét teljesítettnek tekinthetjük.

Feltétel (4): értékesített termékek jellege – A távértékesítés tekintetében kizáró feltételt jelent, amennyiben az értékesített termékek új közlekedési eszközök, vagy fel- vagy összeszerelés tárgyúul szolgáló termékek.

Az OSS-rendszerről röviden (uniós séma)

A 2021. július 1-től újonnan bevezetett (OSS) egyablakos rendszer alkalmazását már nem csak a távolról nyújtható szolgáltatások vonatkozásában, hanem minden nem adóalany részére

nyújtott szolgáltatás és **közösségi távolsági értékesítés tekintetében is lehetővé teszi a jogalkotó**, tehát a bevallási és adófizetési kötelezettség az említett felületen keresztül – a korábban rendelkezésre álló lehetőségekhez képest – lényegesen egyszerűbben elvégezhető.

Korábban a távolsági értékesítések esetében akár több tagállamban is el kellett végezni az adóregisztrációt, külön-külön az egyes tagországok szerinti szabályoknak megfelelően kellett számlázni, bevallásokat benyújtani és a kapcsolódó befizetéseket teljesíteni. Ez számos esetben jelentős adminisztrációs terhet és többletköltséget jelentett az érintett vállalkozásoknak. Azáltal, hogy a bevallási- és adókötelezettség az új felületen egyetlen bevallásban teljesíthető, nincs szükség a különböző tagállamokban adóregisztráció elvégzésére, valamint bevallási és befizetési kötelezettség teljesítésére, továbbá csak annak az országnak a számlázási szabályait kell alkalmazni, ahol a bejelentkezés megtörtént, tehát egy hazánkban elvégzett regisztráció esetén ez Magyarország. Az Unióban letelepedett adózó alapvetően csak a székhelye szerinti tagállamban regisztrálhat, azonban, ha az adózó nem rendelkezik székhellyel (az EU-ban), akkor abban a tagállamban kell bejelentkeznie, ahol az általános forgalmi adó szerinti telephelye található. Amennyiben az adózónak több tagállamban is található telephelye, akkor az adózó döntése, hogy hol végzi el a bejelentkezést.

Fontos megjegyezni, hogy az **OSS-rendszer alkalmazása csak egy lehetőség** az adózó számára arra, hogy kiváltsa a többi tagállamban teljesülő ügyletnek bevallási – és befizetési kötelezettségét és ne kelljen a kapcsolódó ügyletekkel érintett tagállamokban adóalanyként bejelentkeznie.

Továbbra is lehetősége van az eddigi – lényegesen nagyobb adminisztrációs kötelezettséggel járó (pl.: tagállami adóregisztrációk elvégzése, helyi szabályozás szerinti bevallások benyújtása és adófizetés külön-külön adóhatóságoknak, mindezekkel külföldi könyvelők megbízása, stb.) **távértékesítési gyakorlat alkalmazására/folytatására.**

A közösségi távértékesítéseknél nincs olyan – szolgáltatásokhoz hasonló – **megkötés**, hogy **az OSS-rendszerben** csak abban a tagállamban teljesített ügyletek után lenne az áfa bevallható és megfizethető, mely országban az adózó nem telepedett le, tehát **a távértékesítéseknél a**

letelepedés helyétől függetlenül elvégezhető az egyablakos rendszeren keresztül történő bevallás, adómegfizetés.

A közösségi távértékesítések egyablakos rendszeren keresztül történő kezeléséhez tehát az OSS-portálon (elérhetősége: <https://oss.nav.gov.hu>) szükséges regisztrálni, ahol részletes felhasználói leírás található a regisztráció elvégzéséhez. A regisztráció pozitív elbírálását követően **a bevallást negyedévente szükséges teljesíteni** (akkor is, ha nincs közösségi távértékesítéses ügylete az adózónak az adott negyedévben). A „csak” fizetendő áfa bevallására szolgáló, **egységesített adóbevallást a negyedévet követő hónap utolsó napjáig, magyar forintban kell teljesíteni** (adómegállapítási időszak utolsó napján érvényes EKB árfolyamon átszámított) és **egyidejűleg pénzügyileg is rendezni kell az adót az adóhatóság által közzétett számlaszámra (10032000-01077027 számú NAV OSS ÁFA beszédési számla).**

A teljesítési helyre vonatkozó szabályok

Főszabály

Távértékesítés esetében az ügylet teljesítési helye – főszabály szerint – a célországban található, tehát abban az országban, ahova a terméket értékesítik és elfuvarozzák. A teljesítési hely megmutatja, hogy a vállalkozásnak mely országban keletkezik bevallási- és befizetési kötelezettsége. Amennyiben tehát a távértékesítés célországa – példaként véve - Franciaország, úgy az ügylet teljesítési helye is ott lesz, továbbá az ügylethez kapcsolódó számlán is a francia áfa-kulcsot szükséges szerepeltetni.

A Közösségen belüli távértékesítés esetén a kibocsátandó számlára annak az országnak a szabályait kell alkalmazni, amely ország az adóalanyt nyilvántartásba vette a közösségen belüli távértékesítés vonatkozásában. Egy Belgiumban székhellyel rendelkező adóalany a korábban ismertetett alapján Belgiumban teljesíti Közösségen belüli távértékesítésekkel kapcsolatos bevallási és adófizetési kötelezettségeit az OSS rendszeren keresztül és az általa kiállított számlákra is a belga szabályok lesznek az irányadóak, akkor is, ha a termékértékesítés teljesítési helye más EU-s tagállam, például Magyarország. Ez szintén jelentős adminisztrációs előny, ugyanis így nem kell 27 tagállam számlázási szabályainak megfelelni, elegendő csak egynek.

Kiegészítő szabály – jellemzően mikro- és kisvállalkozások számára

A főszabálytól eltérően azonban az adózó választhatja, hogy közösségen belüli távértékesítésének teljesítési helyének a termék fuvarozására történő feladásának helye minősüljön (tehát egy Magyarországról Franciaországba végzett közösségi távértékesítés esetén Magyarország lesz a teljesítési hely). Ugyanakkor, a feltételekből látható lesz, hogy ezen választási lehetőség csak egy viszonylagosan alacsony (10.000 EUR-os) értékesítési volumenig alkalmazható, így jellemzően **a közép- és nagyvállalkozásokat ez egyáltalán nem érinti.**

Főszabálytól való eltérés feltételei

Az egyszerűsítés alkalmazásának feltételeit az alábbiakban röviden összefoglaljuk:

- Az eladó mindösszesen egy tagállamban rendelkezik gazdasági célú letelepedéssel (tehát nincs telephelye a székhelyétől eltérő tagállamban);
- A közösségi távértékesítés keretében más tagállambeli nem adóalany vevőknek értékesített termékek, továbbá más tagállambeli nem adóalanyoknak biztosított távolról is nyújtható szolgáltatások (telekommunikációs szolgáltatások, rádiós és audiovizuális médiaszolgáltatások, elektronikus úton nyújtott szolgáltatások) nettó ellenértéke – a tárgyévben és az azt megelőző évben – sem haladhatja meg a 10.000 EUR-t (EKB átváltási árfolyam 2017.12.05.: 313,96 Ft/EUR, azaz összesítve cc. 3,1 M Ft).

A 10.000 EUR-s küszöböt valamennyi, az értékesítő tagországtól eltérő tagállamba történő értékesítés vonatkozásában összesítve kell figyelembe venni. Tehát, ha külön-külön az egyes tagállamokba végzett távolsági értékesítés/távolról nyújtott szolgáltatások összege nem is érné el a 10.000 EUR-s határértéket, azonban egybeszámítva eléri, úgy annál az értékesítésnél, amivel már átlépnénk a limitet, a célország szerinti adózást kell alkalmazni.

Abban az esetben, ha a vállalkozás nem is éri el az értékhatárt, de a – főszabály szerinti – rendeltetési helyen (ahová a terméket értékesítik) történő adózást választja, úgy választásától a választást követő második év végéig nem térhet el. Ha egy kis magyar vállalkozás például Luxemburgba értékesít egy 3 000 000 Ft értékű terméket ottani magánszemélyek részére, akkor érdemes megfontolni a

bejelentkezést az OSS rendszer alá, mivel a 17 %-os luxemburgi és a 27 %-os magyar adókulcs közötti különbség 200 000 Ft-os adóelőnyt jelenthet.

Rövid esettanulmány

	Különböző nem adóalanyok részére végzett szolgáltatások (EUR)					
	francia	német	osztrák	brit	magyar	spanyol
Közösségen belüli távértékesítés (termékértékesítés)	500	2 000		1 000	1 500	1 800
Rádiós és audiovizuális médiaszolgáltatások	800		1 500			
Elektronikus úton nyújtott szolgáltatások és egyéb telekommunikációs szolgáltatások		500	700	500	3 000	1 000
Összesen	1 300	2 500	2 200		4 500	2 800
Szolgáltatások összesen						13 300
Tagállambeli nem adóalany részére végzett szolgáltatások összesen	1 300	2 500	2 200	Nem beleszámítandó: EU-n kívüli	Nem beleszámítandó: nem más EU-tagállam	2 800
10.000 EUR-os értékhatárba beleszámítandó						8 800

A fenti táblázat jól szemlélteti, hogy az újonnan bevezetett 10.000 EUR-os értékhatárt valamennyi tagországba nem adóalany részére végzett távértékesítés, elektronikusan nyújtott szolgáltatások tekintetében összesítetten kell figyelembe venni, tehát a távértékesítést és az elektronikus szolgáltatásnyújtásokat is egybeszámítva. A konkrét példát tekintve tehát megállapítható, hogy bár a magyar és a brit nem adóalanyok esetében is a többivel megegyező az értékesítések jogcíme, ugyanakkor előbbieket nem számítanak más tagállambeli végső beszerzőnek/igénybevevőnek, míg utóbbiak nem közösségen belüliek.

Tekintve, hogy a példa szerinti összes értékhatárba beleszámítható értékesítés 8.800 EUR-t tesz ki, így az értékesítő adóalany 10.000 EUR-ig (kb. 3,1 M Ft-ig) belföldi 27%-os áfa felszámításával állítja ki számláját addig az ügyletig, mely ügylettel kiegészítetten az értékesítések összeszámítva nem haladják meg a 10.000 EUR-ot. Az az ügyletről szóló számla, mellyel az értékhatár is átlépésre kerül, már a közösségen belüli igénybevevő tagországa szerinti áfa felszámításával kerül majd kiállításra. A fentebb leírtakhoz kapcsolódva ugyanakkor a 10.000 EUR-os értékhatár alatt is választható a „főszabály” szerinti adózás, mely esetben az ügylet a külföldi tagállamban teljesül.

Értékhatárral kapcsolatos kiegészítő megjegyzések

- A korábban (2021. július 1-e előtt) ismert tagállamonkénti értékhatárokat nem lehet alkalmazni, csak az összesített 10.000 EUR-os küszöbértéket szabad figyelembe venni.
- A küszöbérték esetén irányadó szabályokat kizárólag belföldi teljesítésű ügyletek esetén lehet alkalmazni. Amennyiben az ügylet teljesítési helye nem belföldi, úgy nem kerülhet sor magyar áfa felszámításával a számla kiállítására (alanyi adómentesség esetén ezen jogcímen adómentesen).
- A bevezetett értékhatár számításakor csak a közösségi távolsági értékesítések ellenértékét, valamint az elektronikus szolgáltatások ellenértékét szabad figyelembe venni. Más jogcímen történő termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértéke nem számítható bele a küszöbértékbe attól függetlenül, hogy teljesítési helyük hol található.
- A „főszabály” szerinti külföldi teljesítés esetén azon túl, hogy a vállalkozás választását követő második év végéig nem térhet el döntésétől, nem térhet ki a küszöbérték alkalmazása alól külön az elektronikus szolgáltatásokra-, és külön a közösségi távolsági értékesítésre vonatkozóan, ezek egységes szabályozás szerint kezelendők.
- A küszöbérték alkalmazása csak akkor lehetséges, ha a távértékesítés keretében eladott terméket a gazdasági letelepedés szerinti országból adják fel. Más, ettől eltérő országban található raktárból feladott termék értékesítésének esetén a főszabály alkalmazandó, tehát a termék rendeltetési helyének (tag)országa szerinti adómértéket kell felszámítani.

- Nem lehet a 10.000 EUR-os egyszerűsített szabályt alkalmazni abban az esetben, ha az adózó másik tagállamban is rendelkezik gazdasági letelepedéssel (pl.: telephely).
- Sem belföldi, sem közösségen kívüli beszerzők/igénybevevők esetén nem lehet figyelembe venni a nyújtott szolgáltatások ellenértékét a bevezetett értékhatárban.
- Abban az esetben, ha az értékesítő fél alanyi adómentességet választott, úgy addig, amíg az ügylet belföldön teljesül, tehát a 10.000 EUR-os (3,1 M Ft) értékhatárig adómentesen állíthatja ki számláját.